

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Eisdem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

ABBATI ET CONVENTVI
Virziliacensi.

accensis vice nostra excommunicetis, & interdicatis, nuncietisque excommunicationis & interdicti vinculo innodato: quos tamdiu volumus sicut excommunicatos & interdictos ab omnibus evitari, donec de perpetratis excessibus satisfacient competenter, & si delicti qualitas hoc exegerit, ad sedem apostolicam cum testimonio literarum Abbatis vel Capituli veniant absolvendi. Liceat insuper vobis, sicut à benignitate sedis apost. instantius postulaisti, ut in solennitate, quam in translatione beatæ Mariae Magdalena infra Quadragesimam annis singulis celebratis, ad gloriam Dei & laudem, ob solemnitatis ipsius reverentiam, *Gloria in excelsis Deo* ad Missas de festivitate ipsius in monasteriis vestris solemniter decantetis. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

EIS DEM.

Eps. 118.
De privilegio
in transdem a-
liorum, & quo
privilegiani
abutentes, im-
petrato, revo-
cando.

Ad audientiam apostolatus nostri pervenit quod Canonici Castrii Centuriæ à sede apostolica indulgentiam impetrarunt ne pro injuriis à dominis ejusdem Castrii vicinis Ecclesiis irrogatis, Castrum ipsum subjici valeat interdictio: cuius libertatis occasione prædicti domini malignandi materiam assumentes, vobis & Ecclesiis vestris damna plurima & injurias intulerunt, de quibus nullam potuistis consequi rationem. Ideoque præsentibus vobis literis indulgemus, ut præscripta indulgentia in præjudicium justitiae & iuris monasterij vestri nullas vires obtineat in posterum vel effectum. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

GERARDO ABBATI
Virziliacensi.

Eps. 139.

Cum à nobis petitur &c. usque ad verbum illud assensu. Devotioni tuae præfenti pagina indulgemus ut liceat tibi & successoribus tuis homines tuæ subditos potestati, civili judicio experiri coram te volentes, lite mota, juris ordine observato, ad judicium convocare, & cogere appellatione remota ad judicium quod justè tuleris observandum. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum X. Kalend. Maij.

¶¶¶¶¶

Cum ad quorundam malitiam coer-
cendam in Concilio fuerit Latera-
nensi multa deliberatione statutum ut
Archiepiscopi, Episcopi, Archidiaconi,
Archipresbyteri etiam, & Decani, cer-
tum electionis numerum & personarum
in Ecclesiarum visitationibus non exce-
dant; quia, sicut audivimus, quidam ex
prædictis personis id in Ecclesiis vestris
nequaquam observant, super eo commo-
ditati vestrae salubriter duximus provi-
endum. Ideoque discretioni vestrae pre-
sentium auctoritate concedimus ut si
prænominatae personæ numerum eve-
ctionis & personarum in Concilio con-
stitutum, cum Ecclesiæ visitant, excede-
re forte præsumplerint, & pro illis pro-
curationem exegerint, liberum sit vobis
auctoritate apostolica denegare. Et si
proper hoc in Ecclesiæ vestras vel Cle-
ricos vestros aliquam sententiam pro-
mulgaverint, ipsam auctoritate aposto-
lica decernimus non tenere. Nulli er-
go &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

EIS DEM.

Cum à nobis petitur &c. usque ad verbum illud justis precibus inclinati, conventionem inter vos ex una parte & dilectos filios nostros nobilem vi-
rum Perrum Comitem Nivernen. &
Agnetem uxorem ipsius ex altera, per
solicitudinem venerabilis fratris nostri
O. Hostien. Episcopi tunc apost. sedis
Legati, mediante carissimo in Christo fi-
lio nostro Philippo Rege Francorum il-
lustri unanimiter factam, super obliga-
tione procurationum, quas ipse Comes
in Pascha & festivitate sanctæ Marie
Magdalena ab Ecclesia vestra accipere
dicebatur, pro mille quingentis marchis
argenti facta, sicut in eorundem Regis,
Episcopi, Comitis, & Comitissæ, & bonæ
memoriae Archiepiscopi Senonen. & ve-
nerabilium fratum nostrorum Eduen.
Lingonen. Antiodoren. & Nivernen.
Episcoporum scriptis authenticis & ce-
stimonis pro bono pacis & concordiae
continetur, auctoritate apostolica con-
firmamus & præsentis scripti pagina
communimus. Præterea vobis distictius
sub excommunicationis pena vetamus,
ne de pecunia ista liceat vobis vel succe-

Eps. 140.
Ne Prelati vi-
stantes, multi-
tudine mini-
strorum Eccle-
siæ graveat.
Cap. Cum ad
quorundam. De
excess. Prelat.

Eps. 141.
Concordiam
super procu-
ratione cum Co-
mite Nivernen.
approbat.
De controversia
qua erat inter
Comitem Ni-
vern. & mona-
chou Virziliac.
vide To. III.
Spicilegij Da-
theriani pag.
529. & seqq.
583. & seqq.

K iii

foribus vestris aliquid relaxare. Decernimus ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum.

*SENONEN. ARCHIEPISCOPO,
Eduensi, Lingonensi, Antifodorense,
& Nivernen. Episcopis.*

*Epiſt. 142.
Vt cōcordiam,
de qua epīſtola
precedenti, Co-
mitis heredes
atque ſucceſſo-
res obſeruare
cogant.*

Vusta novit universitas quæ con-
ventio intervenerit inter dilectos
filios nostros Girardum Abbatem & fra-
tres Virziliacen. & nobilem virum P.
Comitem Nivernen. atque Agnetem
uxorem ipsius super obligatione pro-
curationum quas ipſe Comes à cœnobio
Virziliacen. in Pascha & festivitate bea-
tae Maria Magdalena recipere diceba-
tur. Cūm igitur compositionem illam ad
exemplar felicis memoriae Celestini Pa-
pa prædecessoris nostri, qui ejus proce-
ſum plenè cognovit, auctoritate aposto-
lica duxerimus confirmandam, frater-
nitati veſtræ per apostolica scripta man-
damus, firmiterque præcipimus, qua-
tenus si prædicti Comes & Comitissa vel
heredes eorum ab illa compositione re-
ſilierint, & non observaverint eam,
quemadmodum in authenticis scriptis
venerabilis fratris nostri Octaviani Ho-
ſtien. Episcopi, tunc apostolica fedi Legati,
& carissimi in Christo filii nostri Philippi Regis Francorum illustris, & eo-
rumdem Comitis & Comitissæ & veſtris
evidenter continetur, vos eos aucto-
ritate noſtra ſuffulti ad observationem
ejusdem conventionis & ſingillatim &
communiter per excommunicationis &
interdicti ſententiam, ſublato appella-
tionis impedimento, cogatis. Volumus
autem ut ſicut vos ad hoc tenemini, ita
& veſtri ſuccesſores ad idem in posterum
teneantur. Datum Romæ apud sanctum
Petrum.

*ARCHIPIRES BYTERO
S. Andree de Pallian.*

*Epiſt. 143.
Vt uxorem, quā
maritus ob prā-
vam fulſionē
abjecerat, reci-
pere cogat, &
Clericum de
ſuo criminē
gloriantem
ſuſpendat.
Cap. Quām fit
grave. De exce-
ſibus prelatiori.*

Quām sit grave crimen in Clericis
gloriarī cū malefecerint, & in
rebus pessimis exultare, nullus ſane men-
tis ignorat. Accepimus ſanè (quod non
ſine dolore referimus) quod cū Ric-
cius de Gerrone R. filiam ſuam cuidam
Iohanni nomine tradiderit in uxorem,
Petrus Diaconus Ecclesiæ sancti Petri,
filius A. facerdotis, non erubuit publicē
profiteri ſe prædictam feminam carnali-
ter cognoviſſe. Vnde factum est quod
prædictus viꝫ ad propria eam remitte-

ret, cui fuerat matrimonialiter copula-
ta. Quapropter per apostolica tibi ſcri-
pta mandamus, quatenus ſi tibi conſtitui-
rit de præmissis, omni contradictione &
appell. ceſſante præfatum Clericum ab
officio & beneficio ſuſpendere non poſt-
ponas, compellens virum ut uxorem
ſuam recipiat, eique, ſicut iuſtum eſt,
officium exhibeat maritale. Datum ut
ſuprā IV. Idus Maij, pontificatus noſtri
anno primo.

BRIXINEN. ELECTO.

Si gratia factam tibi à ſede apost. gra-
tiam recepiffes, nec ejus benigni-
tate fuiffes abuſus, privilegium forſan
non mereris amittere, dum non abu-
reris confeſſa tibi à ſede apost. poſteſta-
re. Cūm enim, ſicut accepimus, bona
memoriae Celeſtinus Papa prædecessor
noſtri tibi miſericorditer indulſiſſet ut
aliquandiu morareris in ſcholis, ut pagi-
na divinæ vacares, beneficij hujus ingra-
tus, & indulgentiam iplam indecenter
interpretans, ſecularibus legibus adhæſi-
ſisti, non attendens quod secundum Apo-
ſtolum nemo militans Deo implicat ſe
negotii ſecularibus. Quia igitur abuſio-
nem tuam non poſſimus & quanimitate
uertere, diſcretione tue per apostol.
scripta mandamus, & diſcretè præcipi-
mus, quatenus omni mora & excufa-
tione ceſſante, ad gerendam ſolicitudinem
Ecclesiæ tibi credita revertaris; aliquem
bene inſtruſtum in divina pagina, per
quem proficer poſſis, tecum, ſi voluer-
is, deducetur; ne forte, ſicut in annis,
ita pariter & in actibus juuenem te
oſtendas. Datum Romæ apud sanctum
Petrum.

*DECANO, CANTORI,
& I. Morelli Canonico Xantonen.*

Nobis, nec immeritd, ad cumulum
indignationis accedit, quod multi
apostolica ſedi reverentiam minimè
attendent, in tantæ rebellionis acu-
leum eriguntur, quod ad receptionem
eorum etiam quos noſtriſ ſervitiis inſiſte-
re nobisque familiariter adhærere non
dubitant, diſſiciles ſe oſtendunt, gravi-
terque repugnant, ut mandata aposto-
lica eludantur. quod tanto nobis cedit
ad dedecus, tantóque acrius nos com-
movet contra eos, quanto ignominiosius
videretur, ſi propter remiſſionem ac te-
piditatem noſtram eorum infecta nego-

Epiſt. 144.

*Epiſt. 145.
Vt Villhelmū
ſcriptorē Pa-
pa euren in ca-
nonicā Picta-
vienti paciſſe
tueri.*